ข่าวประชาสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172
ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ http://news.swu.ac.th/newsclips/
ข่าวจากหนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับประจำวันที่ 24 เดือนมีนาคม พ.ศ.2565 หน้า 1,5 มูลค่าข่าว 361,613.-

5 สกู๊ปแนวหน้า

'จีน-สหรัฐฯ'แข่งขันดุเดือด
'อาเซียน'เวทีลดอุณหภูมิร้อน?

'จีน-สหรัฐฯ'แข่งขันดุเดือด 'อาเซียน'เวทีลดอุณหภูมิร้อน?

สกู๊ปแนวหน้า

ปี 2565 เชื่อได้ว่าเป็นอีกปีที่ต้องจับตามอง จากอุณหภูมิ การเมืองโลกที่ร้อนระอุ ซึ่งนอกจากสงครามรัสเซีย-ยูเครนแล้ว การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจเบอร์ 1 อย่างสหรัฐอเมริกา กับเบอร์ 2 อย่างจีน เชื่อได้ว่าน่าจะตึงเครียดไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ซึ่งเมื่อช่วงต้นสัปดาห์นี้ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย จัดเสวนา **"สัมพันธ์จีน-สหรัฐ : ผลกระทบต่อไทยและอาเซียน"** ที่ รร.วีโฮเทล บีทีเอสราชเทวี กรุงเทพฯ

ผศ.ดร.ประพีร์ อภิชาติสกล อุปนายกสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย และอาจารย์ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวถึงนโยบาย 4 ด้าน ของสหรัฐฯ ภายใต้การนำของประธานาธิบดี โจ ไบเดน ที่ต้องจับตามอง ประกอบด้วย **1.ความมั่นคง** สหรัฐฯ สร้างเครือข่ายพันธมิตรไว้หลายกลุ่ม เช่น **"Five Eyes"** หมายถึงสหรัฐฯ อังกฤษ ออสเตรเลีย แคนาดา และนิวซีแลนด์ **"The Quad"** หมายถึงสหรัฐฯ อินเดีย ออสเตรเลียและญี่ปุ่น รวมถึง **"AUKUS"** หมายถึงสหรัฐฯ อังกฤษและออสเตรเลีย หากวันหนึ่งสหรัฐฯ และพร้อมเรียกร้องให้พันธมิตรเหล่านี้ร่วมมือกับสหรัฐฯ หากวันหนึ่งเกิดข้อพิพาทกับจีน

2.สิทธิมนุษยชน ในขณะที่ โดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนก่อนหน้านี้ไม่ค่อยให้น้ำหนักกับประเด็นสิทธิมนุษยชนเท่าใดนัก แต่ โจ ไบเดน ปธน. คนปัจจุบัน มีจุดยืนต้องการฟื้นฟูคุณค่าเรื่องนี้ขึ้นมา และอาจกลายเป็นเครื่องมือที่ถูกใช้เพื่อกดดันจีนได้อีกทางหนึ่ง เช่น ประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนชาวอุยกูร์ที่นับถือศาสนาอิสลาม ในพื้นที่เขตปกครองตนเองซินเจียง หรือการปราบปรามผู้ประท้วงบนเกาะฮ่องกง

3.การค้า ทรัพย์สินทางปัญญา การสนับสนุนธุรกิจเอกชนโดยรัฐบาล การทุ่มตลาด เหล่านี้คาดว่าน่าจะเป็นเรื่องที่สหรัฐฯ หยิบยกมาใช้จัดการกับจีนเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสหรัฐฯ และ **4.เทคโนโลยี** ซึ่งเรื่องนี้สหรัฐฯ กังวลกับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของจีนมาก ถึงขั้นที่ในปี 2564 ได้ออกกฎหมายชื่อ Endless Frontier Act ซึ่งจะเปิดช่องทางให้รัฐบาลสามารถใช้จ่ายงบประมาณสนับสนุนทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาคสถาบันการศึกษา ในการวิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) คอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถนะสูง หรือกระบวนการผลิตต่างๆ

"ประเด็นที่ไบเดนให้ความสนใจ คิดว่าอันหนึ่งที่ไบเดนจะทำคือการรื้อฟื้น ซึ่งในสมัย โดนัลด์ ทรัมป์ อาจจะเป็นลักษณะ Isolate (แยกตัว) ออกไป ไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจการของโลกสักเท่าไร แต่ถ้าเกิดเป็นสมัยไบเดน เขาจะรื้อฟื้นบทบาทของสหรัฐอเมริกา ในเรื่องของการต่างประเทศให้มากขึ้น แล้วสิ่งที่เขาจะ Focus (เน้น) กับจีน มันก็อาจมีการเผชิญหน้ากันในประเด็นต่างๆ มากยิ่งขึ้น" ผศ.ดร.ประพีร์ กล่าว

ขณะที่ **ผศ.ดร.หลี่ เหรินเหลียง (Li Ren Liang) อาจารย์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)** ยกสำนวน **"ซ่อนคมในฝัก"**

หมายถึงผู้ที่จะไม่เคลื่อนไหวกระทำการใดๆ หากยังไม่ถึงเวลาที่เหมาะสม มาใช้อธิบายความเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายต่างประเทศของจีน กล่าวคือ ในช่วงแรกๆ ของการเปิดประเทศ จีนวางท่าทีอดทนอดกลั้น

แต่ในระยะหลังๆ เมื่อจีนเติบโตขึ้น ประกอบกับชาติอื่นๆ ก็คาดหวังให้จีนในฐานะที่เป็นประเทศใหญ่มีความรับผิดชอบต่อโลกมากขึ้น ท่าทีของจีนจึงเปลี่ยนไปในทางดังกล่าว ดังที่ สี จิ้นผิง ประธานาธิบดีคนปัจจุบันของจีน กล่าวถึงถ้อยคำ **"สร้างประชาคมร่วมอนาคตของมวลมนุษยชาติ"** ซึ่งสามารถแปลได้ว่า **"ร่วมชะตากรรม"** หากนำไปเขียนด้วยภาษาจีน

อันเป็นที่รู้กันว่าปัจจุบันโลกแคบลงจากโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้ยังมีประเด็นสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ ซึ่งจีนรับรู้และนานาชาติก็คาดหวังให้จีนมีส่วนร่วม

ผศ.ดร.หลี่ ยังกล่าวถึงข้อสงสัยต่อท่าทีของจีนในสงครามรัสเซีย-ยูเครน ว่า ชาวจีนมีคำคำหนึ่งที่ใช้กันบ่อยคือ **"กวนซี"** หมายถึง **"ความสัมพันธ์"** ชาวจีนไปไหนมาไหนก็ต้องการมีเพื่อนฝูงรู้จักคนนั้นคนนี้ เพราะการมีเพื่อนหมายถึงโอกาสในการเปิดหนทางใหม่ๆ (เช่น การค้าขาย) ซึ่งจีนไม่ใช่ศัตรูกับทั้งรัสเซียและยูเครน แต่ต้องการเป็นมิตรกับทุกฝ่าย จีนในฐานะประเทศใหญ่ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบ จึงแสดงบทบาทเพียงเท่าที่ควร

"มีการพูดคุยทางโทรศัพท์ มีการประชุมออนไลน์กับประธานาธิบดีของทางฝรั่งเศส กับนายกรัฐมนตรีของเยอรมนี ซึ่งค่อนข้างประสบความสำเร็จในการตกลง ค่อนข้างแสดงบทบาทที่ชัดเจน อยากจะให้ทางยุโรปรักษาความเป็นกลาง อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง อันที่สองจีนก็แสดงบทบาทไม่ว่าใครผิดใครถูกก็แล้วแต่ ในเรื่องความช่วยเหลือ สิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม เป็นต้น ให้ความช่วยเหลือได้เยอะอยู่พอสมควร อันนี้ก็เป็นการแสดงบทบาทของจีน ในฐานะที่มีความรับผิดชอบต่อประชาคมโลก" ผศ.ดร.หลี่ กล่าว

ด้าน **รศ.ดร.สิทธิพล เครือรัฐติกาล วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์** ชวนจับตา 4 ประเด็นใหญ่ในปี 2565 ได้แก่ **1.การประชุมใหญ่สมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์ครั้งที่ 20** ซึ่งคาดว่า สี จิ้นผิง จะยังคงดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคต่อไปอีกสมัย ซึ่งจะทำให้เป็นบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งผู้นำของจีนยาวนานกว่าคนอื่นๆ ก่อนหน้า แต่ก็จะมีผลให้นโยบายต่างประเทศของจีนมีท่าทีแข็งกร้าว และ สี จิ้นผิง จะได้รับความนิยมในฐานะผู้กอบกู้ชาติ เนื่องจากจีนมีปมเรื่อง **"ศตวรรษแห่งความอัปยศ (ปี 2383-2492)"** ยุคสมัยที่จีนถูกต่างชาติกระทำอย่างไม่เป็นธรรม

2.ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ซึ่งจีนมองว่าสหรัฐฯ พยายามปิดล้อมตน แต่จีนก็เห็นว่าตนยังไม่มีประสบการณ์มากพอจะแข่งขันกับสหรัฐฯ ในเวทีโลก **3.ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศเพื่อนบ้านร่วมทวีปเอเชีย** เช่น ประเด็นไต้หวันและทะเลจีนใต้ ในขณะที่จีนมองว่าเป็นเรื่องภายในของตน ประเทศอื่นๆ มองแตกต่างออกไปว่าเป็นเรื่องความมั่นคงทางภูมิรัฐศาสตร์ และประเทศเหล่านั้นอาจกระชับความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ มากขึ้น

และ **4.ซอฟท์เพาเวอร์ (Soft Power)** จีนไม่สามารถใช้กำลังบังคับให้ใครมาเชื่อแบบที่จีนเชื่อได้ ซึ่งสิ่งที่จีนต้องทำให้อยากชนะใจต่างชาติ คือการผ่อนคลายมาตรการคุมเข้ม สื่อบันเทิง และยอมรับการสื่อสารสองทางกับชาวโลก ทั้งนี้เมื่อหันมาดูภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) และประเทศไทย **"การเคารพกฎหมายระหว่างประเทศและการเจรจาเพื่อแก้ไขข้อพิพาทอย่างสันติ"** เป็นหนทางที่ไทยควรยึดหลักไว้ในการแสดงท่าทีเกี่ยวกับข้อพิพาทไม่ว่าจะเป็นชาติมหาอำนาจ หรือประเทศเล็ก-ใหญ่แห่งใดก็ตาม อีกทั้งควรประสานให้อาเซียนมีจุดยืนนี้ร่วมกันด้วย

"อาจจะไม่ต้องเห็นพ้องต้องกันทั้ง 10 ประเทศก็ได้ แต่ประเทศที่เป็นแกนของอาเซียน เป็นประเทศที่เป็นผู้ก่อตั้ง มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ประเทศแกนๆ สัก 4-5 ประเทศ ถ้าผนึกรวมกันเป็นเสียงเดียวกัน ผมคิดว่าเป็นเสียงที่จะมีน้ำหนักพอที่จะทำให้ประเทศมหาอำนาจรับฟัง" รศ.ดร.สิทธิพล กล่าว

SCOOP@NAEWNA.COM